

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2026/330/814

Zápis z 9. řádného zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2021–2027, konaného v PRIMAVERA Hotel & Congress Centre, Nepomucká 1058/128, Plzeň, 10. června 2026 od 13:00 do 17:30, přestávka 14:55 – 15:15.

Přítomni dle prezenční listiny

Oficiální program zasedání:

1. Úvodní slovo
 - Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
 - zástupce Evropské komise
2. Stav programu OPŽP 2021–2027
3. Projednání a schválení změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2021–2027
4. Informace o naplňování základních podmínek relevantních pro OPŽP 2021–2027
5. Územní dimenze
6. Projektové schéma specifických cílů 1.3 a 1.6
7. Informace o přípravě programového období 2028+
8. Inspirativní projekty
9. Různé
10. Závěr

Ad 1. Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) 2021–2027 (MV) *Jan Kříž, vrchní ředitel řízení sekce ekonomiky životního prostředí (dále jen předseda)*, představil projednávané podkladové dokumenty a důvody jejich předložení. Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 29 členů přítomno. V průběhu jednání se dále stav měnil s příchodem a odchodem členů MV (nejvíce bylo přítomno 33 členů). Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil program tohoto zasedání.

Předseda následně shrnul aktuální stav programu. Uvedl, že se program z hlediska vyhlášení výzev a otevírání nových podpor nachází v závěrečné fázi. Do konce roku bude ještě vyhlášeno několik výzev, přičemž z celkové alokace programu ve výši 61,9 mld. Kč bylo již schváleno téměř 53 mld. Kč. Současné jsou přijímány a hodnoceny projekty v rámci dalších výzev. Informoval, že objem volných finančních prostředků činí již pouze nižší jednotky miliard korun, přičemž tyto prostředky budou postupně rozdělovány jak v rámci běžících, tak plánovaných výzev. Tímto by měla být ukončena fáze programu zaměřená na vyhlášení výzev a příjem nových projektů. Implementace programu bude nicméně pokračovat realizační fází. *Předseda* také připomenul termín uznatelnosti výdajů 31. 12. 2029. Výdaje vzniklé po tomto termínu již nebudou způsobilé pro financování z evropských fondů.

Dále *předseda* zdůraznil, že cílem programu je naplňování stanovených strategických cílů prostřednictvím definovaných indikátorů. Upozornil na význam kontrol a auditů, a to jak ze strany evropských, tak národních kontrolních orgánů. V této souvislosti uvedl, že aktuální míra chybovosti programu se pohybuje pod hranicí 2 %, což je považováno za akceptovatelnou úroveň. Díky tomu program nepodléhá zpřísněnému režimu kontrol či zvýšenému dohledu ze strany Evropské komise. Závěrem *předseda* konstatoval, že OPŽP dlouhodobě plní svou funkci jak v oblasti implementace, tak i z hlediska řádného finančního řízení. Následně vyzval k úvodnímu vystoupení zástupkyně Evropské komise, paní Katarínu Hobzovou.

Katarína Hobzová (EK) na úvod poděkovala za pozvání a za příležitost seznámit se s konkrétními projekty, které budou v rámci programu realizovány. Ocenila dlouhodobou spolupráci a komunikaci se zástupci Ministerstva životního prostředí (MŽP), Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) a Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR). Zdůraznila, že jak samotný program, tak jeho implementace patří z jejího pohledu k nadstandardním, přičemž spolupráce mezi zapojenými institucemi je na velmi vysoké úrovni. V návaznosti na prezentovaná data uvedla, že program dosahuje ve srovnání s ostatními členskými státy a programy velmi dobrých výsledků. Úroveň výběru operací činí dle údajů vykazovaných prostřednictvím celkových způsobilých výdajů přibližně 94 %, zatímco evropský průměr dosahuje přibližně 69 %. V případě vyúčtovaných žádostí o platbu dosahuje program hodnoty kolem 38 %, což je výrazně nad průměrem Evropské unie, který se pohybuje kolem 18 %. Upozornila, že tyto výsledky potvrzují pokročilou fázi implementace programu. V této souvislosti zdůraznila význam zachování kontinuity a tempa implementace. Současně připomněla, že se programy po dokončení střednědobého hodnocení nachází za formální polovinou programového období. V následujícím období tak lze očekávat zvýšený důraz na audity zaměřené na výkonnost programů, přičemž OPŽP byl vybrán mezi prvními z důvodu vyšší míry certifikovaných výdajů. Dále upozornila, že probíhající implementace programu má význam i při vyjednávání o budoucím víceletém finančním rámci Evropské unie. Dosud nebyla přijata zásadní rozhodnutí týkající se celkové výše rozpočtu ani jeho rozdělení, včetně oblasti politiky soudržnosti. Kvalitní implementace programů a nízká chybovost proto hrají důležitou roli při vnímání této politiky a mohou ovlivnit její budoucí nastavení, včetně finančních alokací a podmínek. Závěrem zástupkyně EK znovu poděkovala za dosavadní spolupráci, ocenila dosažené výsledky a vyzvala k udržení stávajícího tempa implementace a kontinuity, které jsou klíčové pro úspěšné dokončení programu.

Předseda poděkoval za vystoupení a zdůraznil potřebu stability programu. Dále představil vybrané přínosy projektů napříč programem. Na závěr uvedl, že plnění cílů programu je průběžně monitorováno prostřednictvím indikátorů, přičemž v nadcházejícím programovém

období bude na jejich plnění kladen vyšší důraz, jelikož naplňování výkonnostního rámce bude podmínkou financování z EK, podobně jako je tomu v Národním plánu obnovy.

Ad 2. Stav programu OPŽP 2021–2027

Jaroslav Michna (MŽP) informoval o aktuálním stavu programu.

Kateřina Matoušková (Ministerstvo financí) vznesla dotaz k čerpání prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Upozornila, že ve srovnání s Fondem soudržnosti nevykazuje čerpání ERDF tak příznivé výsledky, a požádala o vysvětlení důvodů pomalejšího čerpání a o výhled dalšího vývoje v této oblasti.

Jaroslav Michna (MŽP) reagoval, že alokace operačního programu je složená ze dvou zdrojů, z Fondu soudržnosti a z ERDF. Potvrdil pomalejší čerpání ERDF a vysvětlil jej zejména nastavením specifického cíle 1.1, kde se kvůli zjednodušeným metodám vykazování proplácí projekty až po jejich dokončení, a technickými důvody při certifikaci. Další příčinou je zařazení ERDF do specifického cíle 1.3 až v průběhu implementace programu na základě realokace finančních prostředků z IROP, což vedlo k pozdějšímu vyhlášení příslušných výzev. Současně uvedl, že projekty jsou již nasmlouvány a očekává se postupné zrychlení čerpání, přičemž případné rozdíly jsou kompenzovány čerpáním z Fondu soudržnosti.

Jana Moravcová (Rada vlády pro NNO) se dotázala, zda by stávající zkušenosti s pomalejším čerpáním projektů využívajících zjednodušené metody vykazování nemohly vést k úvahám o změně jejich nastavení v příštím programovém období, zejména směrem k umožnění jejich předfinancování či částečného průběžného financování.

Předseda uvedl, že detaily nastavení zjednodušených metod vykazování pro budoucí období dosud nejsou známy, a to ani pokud jde o požadavky na dokladování výdajů. Současně zdůraznil, že dosavadní zkušenosti umožnily nastavit relevantní jednotkové náklady a procesy, které budou důležitým základem pro úspěšnou implementaci v dalším programovém období.

Katarína Hobzová (EK) uvedla, že konkrétní nastavení budoucího období zatím není definitivně uzavřeno a bude záviset na výsledku vyjednávání, zejména na nastavení milníků a cílů v rámci výkonnostního rámce. Současně zdůraznila, že členské státy, včetně České republiky, budou mít při nastavování podmínek značnou flexibilitu, přičemž díky dosavadním zkušenostem a kvalitní implementaci je Česká republika ve velmi dobré výchozí pozici pro další vyjednávání.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že možnost předfinancování projektů byla zvažována již v současném období, avšak z důvodu administrativní náročnosti a rizik spojených s nesrovnalostmi nebyla zavedena. Současně zdůraznil, že i pro budoucí období zůstává tato otázka otevřená, nicméně její řešení bude vzhledem k uvedeným rizikům a požadavkům na kontrolu velmi náročné.

Jana Moravcová (Rada vlády pro NNO) reagovala, že obce a NNO uvítají, pokud se o změně nastavení pro budoucí období bude uvažovat.

Martin Kubica (SFŽP ČR) informoval o využití finančních nástrojů v rámci programu.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že u finančního nástroje pro vodohospodářskou infrastrukturu, který se v současném období bude financovat pouze prostřednictvím půjček,

se i v budoucím období počítá s jeho využitím, avšak upozornil na rozdílnou cílovou skupinu finančního nástroje v současném a budoucím období. Uvedl, že pokud by se měl finanční nástroj aplikovat na širší cílovou skupinu, tak bude nezbytné, aby financování prostřednictvím finančního nástroje převažovalo nad případnou dotační částí. Dále upozornil, že dotace pod 50 % může mít negativní vliv na budoucí absorpční kapacitu, a to zejména u menších obcí s nižší schopností spolufinancování.

Předseda zdůraznil, že finanční nástroje nelze zavádět bez důkladné analýzy jejich vhodnosti, neboť v některých oblastech (např. malé vodohospodářské projekty či energetické úspory budov) mohou být méně efektivní nebo nevhodné vzhledem k dopadům na konečné uživatele a dostupnost komerčního financování. Dále předseda uvedl, že resort životního prostředí má s finančními nástroji rozsáhlé zkušenosti a v této oblasti patří mezi lídry, přičemž preferuje jejich zavádění prostřednictvím decentralizovaného modelu, který umožňuje efektivnější propojení s dotačními nástroji a využití odborného zázemí stávajících institucí.

Katarína Hobzová (EK) doplnila, že finanční nástroje představují pro budoucí období inovativní řešení i v evropském kontextu, přičemž s ohledem na nižší objem finančních prostředků na implementaci programů, bude význam finančních nástrojů v budoucnu dále posilovat. Dodala, že EK sleduje zkušenosti České republiky s využíváním inovativních finančních nástrojů, a to aktuálně spuštění finančního nástroje v oblasti vodohospodářské infrastruktury z důvodu jeho financování pouze prostřednictvím půjček bez dotační složky. Uvedla, že tento finanční nástroj není inovativní pouze v českém prostředí, ale i v evropském.

Předseda poděkoval za doplnění informace.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) se dotázala, zda byla zpracována analýza dopadů zavádění nových, inovativních, finančních nástrojů v praxi, zejména s ohledem na schopnost obcí tyto nástroje využívat, jejich zadlužení a případné zvýšení nákladů. Současně vyjádřila obavu, že v důsledku omezenějších finančních prostředků by mohlo dojít k poklesu rozsahu podporovaných opatření. A dále vznesla dotaz k výši úvěrů komerčních bank v oblasti odpadového hospodářství, resp. zda existuje možnost ovlivnit jejich výši v rámci finančních nástrojů a jak v tomto směru probíhají jednání.

Předseda uvedl, že u stávajícího finančního nástroje pro čistírny odpadních vod proběhl screening, který potvrdil zájem zejména u větších projektů. Obecně však zdůraznil, že při rozšiřování finančních nástrojů bude nezbytné vždy provést podrobnou analýzu absorpční kapacity a finanční únosnosti pro žadatele, aby byla podpora atraktivní a zároveň efektivní z hlediska dopadů.

Martin Kubica (SFŽP ČR) dodal, že při nastavování finančních nástrojů probíhala jednání s profesními organizacemi, Českou bankovní asociací i jednotlivými komerčními bankami. Byla provedena analýza absorpční kapacity, která potvrdila existenci vhodných projektů. U odpadových projektů lze očekávat výhodnější úvěrové podmínky díky státní záruce, výše úvěru by měla být přibližně o jeden procentní bod nižší oproti standardním komerčním úvěrům.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) upozornil na specifické problémy menších obcí, zejména nesoulad mezi evidovaným a skutečným počtem obyvatel, který komplikuje financování vodohospodářské infrastruktury a zatěžuje trvale žijící obyvatele. Současně zdůraznil, že rozšíření finančních nástrojů a případné zkrácení pravidla N+3 bude vyžadovat výrazné

zjednodušení administrace, jinak hrozí nízký zájem obcí, které mohou upřednostnit komerční financování před složitější dotační podporou.

Předseda souhlasil s potřebou jednoduchého a flexibilního nastavení finančních nástrojů, ideálně s větším zapojením bank pro zajištění rychlé administrace, přičemž u menších obcí bude nutné hledat specifická řešení.

Martin Kubica (SFŽP ČR) doplnil, že oproti čistě ekonomickému přístupu finančních institucí je při implementaci finančních nástrojů uplatňováno také odborné posouzení dopadů na životní prostředí včetně efektivity projektů ve vztahu k plnění indikátorů a sociální únosnosti, což představuje přidanou hodnotu zapojení resortu životního prostředí a SFŽP ČR.

Kurt Dědič (MŽP) upozornil, že některé typy projektů negenerují úspory, ale naopak u nich mohou vznikat provozní náklady spojené s projektem, nevhodně nastavené finanční nástroje by proto mohly vést k jejich nerealizaci.

Milan Kazda (Sdružení místních samospráv) zdůraznil, že nastavení podpory musí být pro obce dostatečně motivační, jinak mohou upřednostnit jednodušší komerční financování. Upozornil zejména na význam možnosti předfinancování, které by i u menších projektů mohlo zvýšit zájem obcí o využití dotačních nástrojů.

Předseda uvedl, že relevantní aktéři budou zapojeni do přípravy nového programového období prostřednictvím vzniklé platformy, kde bude nastavení finančních nástrojů dále detailně projednáváno s důrazem na efektivitu i dostupnost pro žadatele. Následně otevřel další bod jednání zaměřený na změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory a stručně vysvětlil jejich postavení v rámci programu.

Ad 3. Projednání a schválení změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2021–2027

Martin Kubica (SFŽP ČR) představil změny Pravidel pro žadatele a příjemce podpory (Pravidel), které byly vypracovány v souladu s pravidly Jednotného metodického prostředí a jejich struktura odpovídá struktuře Pravidel všech řídicích orgánů.

Jaroslav Michna (MŽP) vysvětlil, že navrhovaná změna v oblastech 1.6.7 a 1.6.8 sice rozšiřuje okruh způsobilých žadatelů, avšak současně bude u projektů starých ekologických zátěží důsledně dodržována kontrola principu „znečišťovatel platí“. Uvedl, že úprava byla předem pečlivě posouzena z hlediska souladu s Programovým dokumentem.

Jiří Klápště (Asociace krajů ČR) vysvětlil, že navrhovaná změna v oblastech 1.6.7 a 1.6.8 byla zapracována na základě jeho připomínky. Vychází z konkrétního případu historické ekologické zátěže, kde původce již neexistuje a obec nemá dostatečné finanční kapacity na její sanaci. Uvedl, že zapojení silnějšího subjektu (Správy železnic) by umožnilo realizaci nákladné sanace, přičemž případné spolufinancování by mohl podpořit i kraj.

Předseda doplnil, že v dotčené lokalitě dochází ke kontaminaci podzemních vod, v důsledku čehož obec postrádá zdroj pitné vody, což situaci činí obzvláště závažnou.

Jiří Klápště (Asociace krajů ČR) dále upřesnil, že v důsledku rozsáhlé kontaminace již nelze lokalitu využívat jako zdroj pitné vody a je nutné se soustředit především na ochranu kvality vodního toku Kamenice, který je zároveň vodohospodářsky významný a také součástí lokality Natura 2000.

Martin Kubica (SFŽP ČR) doplnil, že navrhovanou úpravu Pravidel podpořil i odbor environmentálních rizik a ekologických škod MŽP jako věčný garant dané oblasti.

Katarína Hobzová (EK) se dotázala, jaké sanační technologie se plánují v rámci projektu využít nebo zda budou určeny na základě dalšího posouzení.

Jiří Klápště (Asociace krajů ČR) uvedl, že sanace bude probíhat ve dvou etapách: v první fázi se předpokládá odstranění přibližně dvou třetin kontaminace prostřednictvím vytěžení zemin a jejich následného zpracování, zatímco druhá fáze se zaměří na řešení zbytku kontaminace, zejména rozšířeného znečištění v území.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) vyjádřila pochybnosti k navrhovanému řešení konkrétní ekologické zátěže, zejména k jejímu zařazení mezi prioritní případy a k volbě zapojených subjektů. Zároveň upozornila na riziko možného zneužití obdobných výjimek a požádala o bližší vysvětlení postupu a jeho odůvodnění.

Předseda uvedl, že jak program, tak podpořené projekty podléhají důslednému kontrolnímu a auditnímu systému, který minimalizuje riziko zneužití. Zároveň doplnil, že rozšíření okruhu příjemců automaticky neznamená, že diskutovaný projekt bude podpořen. Všechny projekty podané v rámci výzvy budou muset splnit stanovená pravidla a podmínky, projít nezávislým posouzením a hodnocením, přičemž rozšířením okruhu příjemců se jen dává možnost podat projekt do výzvy většímu množství žadatelů.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že riziko zneužití je v tomto případě omezené i z kapacitních důvodů, neboť aktuálně je v již vyhlášené výzvě k dispozici pouze omezený objem prostředků a většina alokace je pokryta podanými projekty. Současně zdůraznil, že každá žádost musí být posouzena příslušným odborným útvarem MŽP, což představuje další kontrolní mechanismus.

Martin Kubica (SFŽP ČR) zdůraznil, že projednávaná změna nepředstavuje rezervaci prostředků pro konkrétní projekt, ale pouze umožnění jeho podání, přičemž jeho podpora bude podmíněna splněním všech stanovených kritérií a dostupností alokace.

Monitorovací výbor OPŽP 2021–2027 schválil 16. verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory – část B.1.2 Procesy a pravidla pro hodnocení a výběru projektů, C.5 Způsobilost výdajů a kapitoly D. Specifické cíle a opatření a přílohu č. 22 Aktuální kritéria přijatelnosti.

Martin Kubica (SFŽP ČR) uvedl, že změny Pravidel budou implementovány bezprostředně po schválení zápisu z jednání, s ohledem na časovou naléhavost.

Ad 4. Informace o naplňování základních podmínek relevantních pro OPŽP 2021–2027

Denisa Ammerová (MŽP) informovala o naplňování základních podmínek.

Předseda doplnil, že v kontextu budoucího období jsou základní podmínky v podstatě reformy, které budou součástí Národního a regionálního partnerského plánu.

Katarína Hobzová (EK) uvedla, že na rozdíl od současného programu budou reformy financovány z EU prostředků, přičemž konečné podmínky a způsob jejich ocenění jsou stále předmětem vyjednávání. Současně potvrdila význam průběžného plnění předběžných

podmínek a informovala, že aktualizovaný Plán odpadového hospodářství České republiky byl ze strany EK vyhodnocen jako vyhovující, přičemž v návaznosti na požadavky rámcové směrnice o odpadech lze očekávat ještě doplňující dotazy.

Monitorovací výbor OP ŽP 2021–2027 vzal na vědomí dokument *Monitoring naplňování základních podmínek k 28. 2. 2026.*

Ad 5. Územní dimenze

Předseda informoval o integrovaných nástrojích územní dimenze v OPŽP 2021–2027.

Zbyněk Šimánek (Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)) poděkoval za možnost vystoupení a ocenil dosavadní spolupráci s MŽP, zejména otevřenost při konzultacích projektových záměrů s žadateli. Zdůraznil, že naplňování územní dimenze nelze zužovat pouze na integrované nástroje, ale zahrnuje i další přístupy. V souvislosti s fungováním integrovaných nástrojů zmínil problematiku rezervovaných alokací a navrhl jako možný směr zlepšení například posílení prvků konkurenceschopnosti v rámci jednotlivých nástrojů (např. v rámci ITI), které by mohlo vést k efektivnějším výsledkům. Dále uvedl, že územní dimenze by měla být uplatňována zejména v oblastech, kde přináší jasnou přidanou hodnotu. Na závěr informoval, že formální stanovisko MMR bude nadále předmětem dalšího jednání, diskuse o podobě budoucího programového období se postupně rozvíjí.

Předseda reagoval, že mezi zúčastněnými nevnímá zásadní názorový rozpor. Uvedl, že dlouhodobé hledání optimální role nástroje ITI i ve třetím programovém období vyvolává otázku, zda není vhodné zvážit nový přístup k naplňování územní dimenze. Zdůraznil připravenost hledat alternativní řešení. Potvrdil, že při dalším nastavení programu budou zohledněny jak územní zacílení dle environmentálních potřeb, tak sociální a ekonomické aspekty, přičemž cílem je nalézt jejich vhodné propojení a zajistit efektivní uplatnění územní dimenze v odlišném, inovovaném pojetí.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) uvedl, že význam konkurenceschopnosti u ITI může být výrazný zejména v případě řešení velkých projektů, například čistíren odpadních vod nad 100 000 ekvivalentních obyvatel, kde se územní vymezení značně překrývá s ITI oblastmi. V souvislosti s hospodářsky a sociálně ohroženými územími (HSOÚ) upozornil na nutnost pečlivého nastavení podporovaných opatření. Poukázal na riziko financování projektů, které nejsou ekonomicky návratné, a naopak generují další provozní výdaje, což může být pro tato území kontraproduktivní. Zdůraznil, že je třeba důsledně zvažovat priority, aby v regionu vlivem dotací nedocházelo k podpoře méně důležitých investic. Uvedl, že vhodným nástrojem pro podporu projektů v HSOÚ může být vyšší míra podpory reflektující nižší ekonomickou výkonnost těchto regionů, s tím, že je nutné rozlišovat mezi územími v rámci strukturálně slabších regionů a specifickými lokalitami (např. ORP) v jinak ekonomicky silných regionech. Dále doplnil, že nástroj ITI by mohl být využíván také v oblastech řešení kvality ovzduší nebo hlukové zátěže, které jsou typicky koncentrovány právě ve větších urbanizovaných územích.

Předseda reagoval, že problematika hluku nepatří mezi hlavní priority financování v rámci programu. Dále upozornil, že z hlediska kvality ovzduší jsou v současnosti nejvíce zatížené spíše lokality s lokálními topeništi než velká města, což je třeba zohlednit při cílení podpory. K diskusi o HSOÚ doplnil, že ačkoli některé projekty mohou generovat dodatečné výdaje, existují i opatření s opačným efektem. Jako příklad uvedl zateplování budov, které vede ke snížení provozních nákladů. Takové projekty by podle něj mohly být vhodně zvýhodněny.

Kurt Dědič (MŽP) doplnil, že v souvislosti s novými emisními limity platnými od roku 2030 se mezi problematické oblasti zařadí i další města, přičemž se to může týkat významné části České republiky.

Václav Kubernát (Národní síť místních akčních skupin) reagoval na implementaci nástroje CLLD prostřednictvím místních akčních skupin (MAS) s tím, že jejich zapojení bylo v minulosti omezené, zejména z hlediska okruhu podporovaných opatření a přístupu do programu. Uvedl, že negativní hodnocení jejich role při naplňování územní dimenze není zcela na místě, přičemž odkázal na pozitivní zkušenosti z jiných operačních programů. Zdůraznil, že klíčové je nastavení podmínek a rozsahu aktivit, které mohou MAS realizovat. Vyjádřil podporu jejich dalšímu zapojení i v příštím programovém období, zejména při širším vymezení možností.

Jaroslav Michna (MŽP) doplnil, že omezení zapojení MAS nevyplývá z nastavení programu, ale z evropských pravidel. Uvedl, že MAS mohou využívat pouze prostředky z ERDF, zatímco OPŽP je majoritně financován z Fondu soudržnosti. Možnosti jejich zapojení proto byly v současném i v minulém programovém období značně omezené.

Předseda doplnil, že jeho předchozí vyjádření nebylo kritikou MAS, ale směřovalo k otázce územní dimenze. Uvedl, že území v působnosti MAS nepovažuje za specifická ve smyslu výrazných socioekonomických či environmentálních charakteristik, a proto zde nevidí silné opodstatnění pro uplatnění územní dimenze. Současně zdůraznil, že nezpochybňuje přínos MAS při realizaci projektů. Do budoucna je podle něj vhodné hledat podmínky jejich zapojení tak, aby přinášely jasnou přidanou hodnotu, a nebyly podporovány pouze na základě územní příslušnosti.

Katarína Hobzová (EK) doplnila, že probíhající diskuse je přínosná zejména pro hledání průniku mezi sektorovou a regionální politikou a pro správné cílení podpory. Uvedla, že nastavení budoucího období bude do značné míry v kompetenci členského státu včetně případného zavedení regionální kapitoly a volby nástrojů i alokací. Zdůraznila, že existuje prostor navázat na stávající zkušenosti. Současně ocenila, že diskuse se již zaměřuje na kvalitu a nastavení implementace, zatímco v některých jiných členských státech je problém již samotné fungování nástrojů či příprava projektů.

Předseda dodal, že diskuse bude nadále pokračovat v dalších formátech zaměřených na územní dimenzi.

Ad 6. Projektové schéma specifických cílů 1.3 a 1.6

Anna Limrová (AOPK ČR) informovala o projektových schématech specifických cílů 1.3 a 1.6.

Předseda poděkoval za prezentaci a ocenil její srozumitelnost i praktickou přínosnost. Uvedl, že úspěšnost uvedených projektových schémat souvisí nejen se zjednodušenými metodami vykazování, ale také s nastavením realizace prostřednictvím AOPK ČR mimo standardní administrativu strukturálních fondů. Zdůraznil, že toto řešení umožnilo výrazně snížit administrativní zátěž pro žadatele a zjednodušit podmínky podpory. Konstatoval, že díky tomuto přístupu došlo ke zvýšení zájmu žadatelů oproti minulému období a projektová schémata se daří úspěšně čerpat. Současně uvedl, že nastavené schéma může sloužit jako inspirace pro budoucí programové období. Na závěr ocenil i využití komunikačních nástrojů (např. videa promítnutého na závěr prezentace), které mohou napomoci při obhajobě financování v dalších vyjednáváních.

Jiří Klápště (Asociace krajů ČR) vznesl dotaz k 18. výzvě AOPK ČR s termínem podání 2. června, přičemž poukázal na technické problémy při příjmu žádostí. Uvedl, že se zástupcům Libereckého kraje nepodařilo žádost podat z důvodu nefunkčnosti systému, který opakovaně neumožňoval přihlášení ani dokončení žádosti, a to po dobu několika hodin. Přesto byla alokace vyčerpána. Závěrem tak zpochybnil zajištění rovných podmínek pro žadatele a požádal o vysvětlení situace.

Jana Moravcová (Rada vlády pro NNO) doplnila, že zjednodušené metody vykazování vnímá jako významný krok, který umožnil realizaci řady přínosných projektů. V návaznosti na 18. výzvu AOPK ČR potvrdila rozsáhlé technické problémy při podávání žádostí. Uvedla, že i přes pochopení pro možné výpadky systému by považovala za přínosné, kdyby výzva byla ponechána otevřená delší dobu. Umožnilo by to získat přehled o připravených projektech a vytvořit potenciální zásobník pro další využití. Současně poukázala na vysoký zájem o výzvu, který svědčí o značném absorpčním potenciálu, a vznesla dotaz na možnost navýšení alokace pro uvedená projektová schémata.

Anna Limrová (AOPK ČR) reagovala, že o technických problémech při podávání žádostí v předmětné výzvě byla AOPK ČR informována bezprostředně a situaci aktivně řeší. Uvedla, že výzva byla dlouhodobě připravována a testována ve spolupráci s Ministerstvem financí, přesto došlo k opakovaným výpadkům systému v důsledku vysokého počtu přihlášených uživatelů. Celkem bylo podáno přibližně 200 žádostí a dalších cca 100 projektů je evidováno v zásobníku. Informovala, že ve spolupráci s provozovatelem systému probíhá podrobná analýza technického průběhu výzvy, která je nezbytná pro stanovení dalšího postupu. Mezi zvažovanými variantami je i opětovné otevření výzvy, jelikož příjem žádostí v rámci dané výzvy byl zatím pozastaven, ale je uvažováno i o dalších možnostech. Závěrem uvedla, že rozhodnutí o dalším postupu se očekává v horizontu přibližně 14 dnů, a požádala o trpělivost.

Předseda zdůraznil potřebu transparentního postupu při dohodnocení situace, který bude sledován i Řídicím orgánem. Uvedl, že vysoká poptávka v závěru výzvy byla s ohledem na dosavadní zájem částečně neočekávaná, což mohlo přispět k přetížení systému, a to i přes veškerou předchozí přípravu systému. Informoval, že na MŽP probíhá analýza dočerpání programu a diskuse o možném využití zbývajících prostředků. Závěrem potvrdil, že situace ohledně 18. výzvy AOPK ČR je řešena s cílem zajistit transparentní a spravedlivé řešení.

Katarína Hobzová (EK) vyjádřila přesvědčení, že vzniklé technické problémy budou vyřešeny a ocenila je jako cennou zkušenost pro další nastavení podpory. Zdůraznila, že vysoký zájem o výzvu ukazuje na vytvoření silného zásobníku projektů i žadatelů, což vnímá pozitivně i jako překonání dlouhodobého vnímání nízké absorpční kapacity v oblasti ochrany přírody. Uvedla, že prezentované schéma bylo na evropské úrovni oceněno jako příklad dobré praxe, o který projevil zájem i další členské státy. Závěrem podpořila pokračování tohoto přístupu i v budoucnu.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) vznesla technický dotaz k prezentovaným datům, konkrétně zda srovnání krajů bylo přepočteno na počet obyvatel nebo na rozlohu území. Upozornila na výrazné rozdíly mezi kraji (zejména v počtu obyvatel) a zdůraznila potřebu vhodné interpretace dat, aby byla srovnání korektní.

Anna Limrová (AOPK ČR) reagovala, že se jednalo o počty žádostí o dotaci, které byly podávány.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) doplnila požadavek, aby bylo do budoucna předem jasně stanoveno, jakým způsobem budou kraje srovnávány. Upozornila, že bez přepočtu (např. na počet obyvatel) není vhodné přímo porovnávat kraje s výrazně odlišnou velikostí, a požádala o sjednocení metodiky pro prezentaci těchto dat.

Ad 7. Informace o přípravě programového období 2028+

Sandra Illínová (MMR–NOK) představila aktuální informace o přípravě programového období 2028+.

Předseda představil aktuální informace o přípravě nového období ze strany MŽP.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) vnesla připomínku k prezentaci s tím, že poskytla pouze obecné informace bez dostatečných detailů. Požádala například o upřesnění informací ohledně složení Přípravné platformy Životní prostředí 28+.

Předseda reagoval, že **seznam subjektů zapojených do Přípravné platformy Životní prostředí 2028+ bude sdílen jako součást zápisu**. Ujistil, že platforma byla sestavena transparentně a s důrazem na participativní přístup.

Denisa Ammerová (MŽP) doplnila, že při sestavování platformy byl uplatněn princip partnerství, který bude závazný i pro budoucí monitorovací a koordinační výbory. Uvedla, že cílem bylo zajistit vyvážené a široké zastoupení, nikoli dominanci zástupců státní správy. Platforma proto zahrnuje i zástupce územních a hospodářských partnerů. Závěrem vyjádřila očekávání, že takto nastavené složení podpoří efektivní a přínosnou spolupráci.

Předseda uvedl, že MŽP je dlouhodobě vnímáno jako velmi participativní při přípravě nástrojů, a potvrdil, že tento přístup bude zachován i nadále.

Ad 8. Inspirativní projekty

Martin Kubica (SFŽP ČR) informoval o inspirativních projektech.

Ad 9. Různé

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) upozornil na problém s nemožností čerpání podpory na bytové domy vlastněné obcemi. Uvedl, že výzva č. 105 tento typ žadatelů nepokrývá a odkázání na program Nová zelená úsporám (NZÚ) situaci neřeší, protože ten uvedený typ žadatelů aktuálně také nepodporuje. Konstatoval tak, že podpora projektů bytových domů je aktuálně nedostatečně zajištěna.

Filip Hlaváček (Magistrát hlavního města Prahy) doplnil konkrétní příklad z praxe, který ilustruje problém podpory u bytových domů ve vlastnictví obcí. Uvedl, že projekty zaměřené na hospodaření se srážkovou vodou u bytových domů nejsou způsobilé v rámci výzvy č. 105, přičemž dříve spadaly pod program NZÚ. Vzhledem k tomu, že veřejní vlastníci již nejsou do tohoto programu zahrnuti, vzniká situace, kdy obce nemají možnost na tyto projekty čerpat podporu. Zdůraznil, že se nejedná o ojedinělý problém, ale o systémovou překážku s dopadem na celou Českou republiku.

Martin Kubica (SFŽP ČR) reagoval, že OPŽP historicky nepodporuje opatření na bytových domech, včetně energetických úspor či hospodaření se srážkovou vodou, a zaměřuje se výhradně na veřejné budovy. Uvedl, že tato oblast byla řešena doplňkově prostřednictvím programu NZÚ, kde je však podpora aktuálně omezena. Doplnil, že zařazení těchto opatření do OPŽP není v současné době možné, mimo jiné i s ohledem na probíhající dočerpávání programu.

Filip Hlaváček (Magistrát hlavního města Prahy) uvedl, že cílem příspěvku není otevírat aktuální řešení v rámci stávajícího programu, ale upozornit na potřebu zohlednění této oblasti v budoucím programovém období. Zdůraznil, že bytový fond ve vlastnictví obcí představuje významný segment, který by neměl být opomíjen, a že i v této oblasti existuje poptávka po opatřeních, jako jsou rekonstrukce či hospodaření se srážkovou vodou.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) doplnil, že nejde o podporu bydlení jako takového, ale o možnost využití budov k environmentálním opatřením. Zdůraznil, že zachytávání dešťové vody z bytových domů by přispělo zejména k péči o městskou zeleň a ke zlepšení prostředí v sídlech, nikoli přímo k benefitu nájemníků.

Předseda potvrdil, že v minulosti byly bytové domy, včetně těch v obecním vlastnictví, podporovány v programu NZÚ, a to i v oblasti energetických úspor a adaptačních opatření. Zdůraznil, že tato oblast tedy nebyla dlouhodobě opomíjena.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí) upřesnil, že v programu NZÚ jsou i nadále podporovány bytové domy, avšak pouze ve vlastnictví družstev a společenství vlastníků jednotek, nikoli ve vlastnictví obcí. V minulosti existovala návaznost mezi programem NZÚ a OPŽP, kdy podpora bytových domů byla řešena právě prostřednictvím NZÚ, zatímco OPŽP tuto oblast nepokrýval. Konstatoval, že po omezení podpory v NZÚ tento argument odpadá a vznesl podnět, zda by do budoucna nebylo možné tuto oblast zohlednit přímo v rámci OPŽP.

Předseda se dotázal, zda by řešením mohlo být zahrnutí těchto typů objektů do připravovaného nastavení programu NZÚ ve formě úvěrových nástrojů.

Dan Jiránek (Svaz měst a obcí ČR) uvedl, že Svaz měst a obcí již na tuto problematiku v minulosti upozorňoval, avšak bez konkrétního výsledku. Doplnil, že reakce ze strany MŽP odkazovala na omezené finanční možnosti a nutnost realizace úsporných opatření, přičemž případné řešení je podmíněno dostupností volných prostředků v budoucnu.

Martin Kubica (SFŽP ČR) reagoval, že problematika spadá do kompetenčního rozdělení možnosti podpor mezi jednotlivými resorty a OPŽP nepokrývá všechny typy žadatelů. Uvedl, že podle aktuální informace by podpora pro tento typ žadatelů měla být řešena prostřednictvím výzvy Státního fondu podpory investic s příjmem žádostí od 1. července, přičemž další postup bude záviset na reálném zájmu.

Ad 10. Závěr

Předseda na závěr poděkoval členům MV za aktivní účast, pozval je na příští jednání, které se uskuteční 25. listopadu 2026, a ukončil jednání.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

Shrnutí hlavních úkolů:

Seznam subjektů zapojených do Přípravné platformy Životní prostředí 2028+ bude sdílen jako součást zápisu.

Příloha zápisu:

Seznam subjektů zapojených do Přípravné platformy Životní prostředí 2028+

Zapsala: Ing. Šárka Fajkoš, odd. monitoringu a evaluací fondů EU
Ověřil: Mgr. Jiří Petřivalský, vedoucí odd. monitoringu a evaluací fondů EU
Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU
Schválil: Ing. Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí